

VESTNIK

SOKOLSKKE ŽUPE CELJE

LETO VIII. • CELJE 25. AVGUSTA 1938 • ŠTEV. 7

Zdravo, kralj naš, sokolski brat in starešina!

Članstvo, naraščaj in deca sokolske župe Celje v zanosu globoke domovinske ljubezni zre v Tvojih petnajstih pomladih, polnih zdravja Karadorđevićev, gotovo jamstvo svetle bodočnosti Jugoslavije. Svojo ljubezen, svoje delo in napore vzdavamo v trdne temelje Tvojega prestola in Ti iz udanih src kličemo sokolski Zdravo!

F. K.

Župni zlet

12. junij 1938 je z velikimi črkami zapisan v zgodovini celjske sokolske župe. Tega dne je skoraj polovico župnih pripadnikov prisostvovalo župnemu zletu in drugemu obrambnemu zboru v Celju.

Že v zgodnjih jutranjih urah so se začele polniti celjske ulice z rdečimi srajcami; proti Glaziji so od vseh strani neprestano korakale velike množice zavednih Sokolov in Sokolic. V mestu okrašenem z državnimi zastavami je zavladovalo pravo sokolsko razpoloženje.

Ob 10. uri dopoldne je bilo veliko telovadišče na Glaziji skoro popolnoma napolnjeno s sokolsko množico, ki je prišla v Celje, da izvrši svojo sokolsko dolžnost ter da skupno manifestira za kralja in domovino in pokaže svojo pripravljenost. V dolgih kolonah so bili postrojeni posamezni oddelki s svojimi vodniki na čelu. Župni starešina br. Jože Smertnik je ob 10.50 otvoril II. obrambni zbor. Toplo je pozdravil vse navzoče, posebno še one, ki so prišli iz oddaljenejših krajev župe v tako velikem številu.* Za njim je v izčrpnem govoru predočil navzočim pota in cilje Sokolstva župni načelnik br. Tone Grobelnik, ki je na koncu pozval vse k še vztrajnejšemu delu na sokolskih poljanah, posebno v telovadnicah.** Oba govornika sta bila deležna za lepe besede navdušenega priznanja.

Po zboru se je začel pomikati z Glazije po glavnih celjskih ulicah veličasten sprevod, kakršnega Celje še ni videlo. Ogromne množice prijateljev Sokolstva so napolnile vse ulice, po katerih se je pomikal sprevod. Navdušenje ni bilo naročeno, ampak je prihajalo iz dna naših duš in src. Vesele koračnice, ki so jih igrale tri godbe, sokolske pesmi, navdušeni vzkliki in dež najlepšega cvetja, ki se je vsipaval na nas z leve in desne, vse to je neprestano stopnjevalo navdušeno razpoloženje. Celjske ulice so bile premajhne, da bi se vsi razporedili, saj nas je bilo v povorki 3.336, več kot toliko pa jih je stalo v špalirju. Le škoda, da ni bilo dano videti te veličastne manifestacije še ostalim pripadnikom naše župe, da bi na lastne oči videli eno največjih sokolskih prireditev naše župe. Polni navdušenja smo se zopet pred Glazijo razšli.

Že ob 15. se je pričelo polniti veliko telovadišče na Glaziji za javni nastop. Točno ob 16. so prikorakali na telovadišče vsi oddelki, 2233 po številu, k pozdravu državni zastavi, na kar je 421 moške dece prav skladno izvajalo župne proste vaje. Za tem je 20 naraščajnikov izvajalo bojne tekme, katere so gledalci nagradili z navdušenim ploskanjem. Pristrčno je bila sprejeta ženska deca (385), ki je prav skladno izvajala župne proste vaje. Pri predajnem teku

* Govor župnega starešine br. Smertnika objavljamo posebej.

** Govor župnega načelnika brata Grobelnika je v celoti objavila »Sokolska volja« št. 80 z dne 8. julija.

4×100 je sodelovalo 12 tekačev. 12 dečkov je prav strumno izvajalo vaje s puškami. Le škoda, da jih ni nastopilo več, ker bi vaje prišle veliko bolj do izraza. Pri orodni telovadbi je nastopilo 112 članstva in naraščaja. Vaje na orodju so bile prav dobro izvajane, kar je dokaz, da se orodna telovadba pravilno goji v naših telovadnicah. Gledalci so z zanimanjem opazovali igre oboje dece (133). Deca je z njimi pokazala, koliko veselja in radosti jim nudi sokolska telovadnica. Sledil je balkanski predajni tek, pri katerem je sodelovalo 16 tekačev, ki so se ognjevito borili za prva mesta. Krona vsega nastopa sta bili zadnji dve točki — praške vaje naraščaja in članstva. V predzadnji točki je nastopilo 256 naraščajnikov in 260 naraščajnic, v zadnji pa 372 članov in 232 članic. Obe točki sta pokazali, da zmoremo dobro izvajati tudi težje proste vaje, kar je le dokaz našega napredka. Samo sokolske volje je treba! Naraščaj in članstvo je bilo deležno za lepo in skladno izvedbo toplega priznanja. Članstvo je po izvedbi prostih vaj izkazalo čast državni zastavi, ki smo jo ob igranju in petju sokolske himne »Hej Slovani«, spustili z droga.

S tem je bil končan župni zlet, ki je pokazal velik napredek v župi, posebno v tehničnem oziru, pokazal je pa tudi, da se naše članstvo resno zaveda svojih sokolskih dolžnosti, da se neustrašeno pokaže v sokolskih vrstah in da bo pripravljeno, ko ga bosta klicala Kralj in Domovina!

J. Smertnik

Govor na II. obrambnem zboru celjske sok. župe

Bratje in sestre!

Sokolski rog Vas je pozval danes v Celje na XVIII. župni zlet združen z II. obrambnim zborom. Temu pozivu ste se častno odzvali.

Bratje in sestre!

Prvi skupni naš pozdrav veljaj našemu ljubljenu sokolskemu starešini!

Nj. Vel. kralju Petru II. trikratni Zdravo!

Bratje in sestre!

Sokolstvo je borbena in viteška organizacija. Kot taka mora od časa do časa pregledati svoje vrste, da vidi, kdo je discipliniran, na koga se more zanesti v slučaju poziva za narodno obrambne svrhe.

S ponosom gledamo danes na to številno in hrabro sokolsko armado — na stare osivele sokolske borce, na našo sokolsko omladino, ki se je danes zbrala pod svojim župnim praporom, ki ga ji je poklonil blagopokojni viteški kralj Zedinitelj, Aleksander I.

Pod tem praporom se zbira jugoslovenska mladina, zbirajo se oni jugoslovenski borci, ki so bili prekaljeni v sokolskih telovadnicah, ki so vzgojeni v čisti ljubezni do svoje jugoslovenske domovine, ki jo bodo v slučaju potrebe branili in če treba tudi žrtvovali za njo svoje življenje.

Pod tem praporom pomagamo Sokoli izvršiti moralno in materialno pripravljenost za obrambo domovine. Dobro razvita zavest edinstva naroda in topla ljubezen do svoje domovine so sokolska osnova moralne priprave za obrambo domovine. Brez dobre moralne, ja zaman materialna pripravljenost. Dobro oboroženje moralno slabe vojske, postane samo bogat plen moralno močnejšega nasprotnika. Človek je bil vedno glavni element borbe. Sredstva, ki se jih je v borbi posluževal, so bila vedno izpod važnosti človeka. Sredstva so mrtva in jih more staviti v akcijo samo človek in njegova inteligenca. Zato je **volja** za borbo važnejša od vsega ostalega. Kdor nima **volje** za borbo, ne bo nikdar zmagovalec.

Bratje in sestre!

Letos praznujemo dvajsetletnico naše narodne svobode. Nikoli pa ne smemo pozabiti na ponižanja, ki jih je dan na dan doživljal naš rod na tleh celjskega mesta in na ozemlju celjske sokolske župe sploh in to vse dotlej, da niso bile strte verige našega večstoletnega suženstva.

Da se taki časi nikdar več ne povrnejo, je porok naša skupna odločna volja, braniti vsako ped naše zemlje in žrtvovati za našo svobodo, življenje in imetje. Nikdar več nam ne sme tujec vsiljevati svojo voljo in svojo kulturo.

Bajka o požrešnem in vedno lačnem zmaju, ki preti Slovanom in usmerja svoje rilce v miroljubne slovanske dežele, katere bi rad drugo za drugo pogoltnil, žal ni bajka, ki bi spadala samo v ljudskošolska berila, ampak spada v naše resno dnevno razmišljanje.

Spominjajmo se smisla te bajke vsak dan in uravnavajmo naše življenje. Zavedajmo se pri tem, da so vsi dobro ali slabo maskirani imperializmi naperjeni proti Slovanom — in to iz strahu pred Slovani, ki kot mladi in zdravi narodi rastejo v neznansko moč. Zavedajmo se, da je bodočnost **slovanska** in da velike slovanske bodočnosti nikdo ne more preprečiti.

Mi nočemo nič, kar ni našega, a svoje bomo branili kot levi, zakaj mi hočemo dospeti na najvišji vrhunec lastne kulture in sreče jugoslovenskega naroda. Zato se bomo borili proti vsem silam, ki bi se stavile kot zapreke na poti do tega našega cilja.

Bratje in sestre!

V tem znamenju, v znamenju sokolske borbenosti, kličem vsem Vam, ki ste prihтели iz vseh sokolskih gnezd celjske župe: »Stojte budno na straži! in Čuvajte Jugoslavijo!« — Zdravo!

Po zletu

Mogočni dnevi jubilejnega zleta so za nami. Odmev teh vse-slovanskih praznikov je odjeknil v svetovnem tisku, ki je o zletu poročal z občudovanjem in priznanjem. Naš tisk je objavljajl iz-črpana, pristrčna poročila, da je vsak Sokol, vsak iskren jugosloven-ski nacionalist, ki mu ni bilo dano, da bi z desetisočem Sokoio v poletel v zlato Prago, doživljal veličino sokolskega triumfa ob čita-nju časopisov. A ko smo se vrnili iz Prage, so vsi strmeli v nas in prosili: »Daj, povej kako je bilo!« In vsak je slišal odgovor: »Ne morem, ne da se povedati«. Da, nekaj je bilo, česar ne more nihče izmed nas prav povedati; nekaj, kar smo skrili med svoje najsvetejše spomine, v najlepši kotichek svojega srca. O, bratje, sestre, kako rad bi vam dal vsaj malo tega najlepšega, tega najsvetlejšega, da bi Vas ogrelo, kot greje nas, ki smo to doživljali in občutili.

Tik ob bodeči žični ograji je stal češkoslovaški graničar. Na meji domovine je široko razprostrl roke, kot da nas hoče objeti vse. Začutili smo objem češkoslovaškega ljudstva, ki nas je pritiskalo na svoje srce, da nam je postalo toplo v dušah in so se nam oči orosile. Saj je bilo vse lepo, veličastno, navdušujoče: okrašene po-staje, v zelenje in zastave odeta Praga, mogočni in disciplinirani nastopi Sokolstva, godbe, prireditve, povorke, bajno razsvetljeno nočno mesto, vse, prav vse. Ali najveličastnejše, najlepše pa je bilo tisto, kar se ne da organizirati, ne da dirigirati: duša naroda. Ta si je svobodno poiskala svoja pota, da se pokaže nepotvorjena, taka kot je v resnici: vsa ponosna, vsa ljubeča. Tu si videl v čudnem blesku se lesketajoče oči, tam zopet oči polne solz; tu je dala duša izraza svojemu občutju z glasnim vzklikom; pri drugem pa je ga-notje zadržalo besedo v grlu, da ti je stisnil roko in ti nemo zrl v oči.

Ko vse te dni po povratku iz zleta, mislim na doživetja ob vse-sokolskem zletu, se posebno rad spomnim vas, mali češkoslovaški bratci, ki ste nas žarečih lic in prosečih oči oblegali, da dobite naše sicer brezpomembne avtograme, košček naše trobojnice, kakršenkoli spominček; spomnim se največkrat Tebe neznani oče, ki si dvignil svojega malega sinčka k vagonškemu oknu, pa sem ga pobožal in mu stisnil v malo, nežno ročico našo trobojnico. Vidim Tvoje oči, ki so govorile o bratski hvaležnosti, kakor mi stopa vedno pred oči tudi slika one stare mamice, ki so ji solze lile po uvelih licih, pa je s svojim belim robčkom mahala nam v pozdrav. Ne vem zakaj, a ob pogledu na to neznano mamico iz vašega naroda, sem se spom-nil svoje matere in bilo mi je pri srcu, kot da odzdravljam njej, svoji roditeljici. Vlak se je že pomikal, ko si mi stisnil roko, dragi brat in mi je v roki ostal Tvoj spominček. Prebežno sem zazrl v Tvoj obraz, da bi mi ostal v spominu. Čemu tudi! Saj niso važne poteze Tvojega obraza; važnejša je ona bratska ljubezen, ki Te je gnala neznanega k neznanemu, da mu za se in za ves svoj narod

dopoveš to, kar je na nekaterih postajah vse ljudstvo izražalo v skladnem vzklkanju: »Mi sme vaši!« Ta vzклик nam je brnel v ušesih vsa dolgo pot na povratku v domovino, ponavljala so ga kolesa pod nami, vsesal se nam je v srce, ki je doumelo veličino vašega narodnega ponosa in globino vaše slovanske ljubezni. Iz te ljubezni se je porodil tudi naš odgovor, ki ostane — kot v velikih praških dnevih — vselej: »Mi smo z vami!«

Naša župa na X. vsesokolskem zletu v Pragi

Vsesokolskega zleta v Pragi se je naša župa udeležila s 196 pripadniki ter z 1 naraščajniškim in 10 društvenimi prapori. V Pragi smo imeli tudi župni prapor. Moškega naraščaja je potovalo

Prapori celjske sokolske župe na X. vsesokolskem zletu v Pragi

v Prago 15, ženskega pa 14. Vsesokolskega zleta sta se dalje udeležila 102 člana in 65 članic.

Pri prostih vajah jugoslovenskega Sokolstva je iz naše župe nastopilo 67 telovadcev in 38 telovadk. V tekmi za slovansko prvenstvo sta v predajnem teku 4×100 m sodelovala v jugoslovenskem moštvu in tako pripomogla k naši zmagi brata Pleteršek in Urbančič, oba člana Sokola Celje - matica. Naraščajnik br. Ferenčak iz Laškega pa si je pri naraščajskih tekmah v peteroboju priboril osmo, med Jugosloveni pa drugo mesto.

Kot pravim Tyrševim Sokolom nam ni nikjer drugod mesta, kot na strani pravice in demokracije proti krivici in nasilju. — (Župni načelnik br. Grobelnik na II. obrambnem zboru.)

Nedáme se!

Iskrena prisrčnost, s katero smo bili sprejeti jugoslovenski Sokoli v bratski Češkoslovaški, je zapustila v nas trajne spomine na veličastne dni, obenem pa povezala prijateljske stike z do včeraj še neznanimi osebami. Menda ni sestre, niti brata, ki bi po povratku iz Prage ne prejel pozdrava z razglednico ali pismom. Iz gore te medsebojne korespondence, ki se je razvila po zletu, objavljamo odlomek pisma legionarja brata Franta Čapka iz Břeslave. Iz pisma veje odločnost in ponos češkoslovaškega naroda, ki je zadivil prijatelje in vлил nasprotniku spoštovanje. Tako govori legionarska, sokolska Češkoslovaška! In česar ne pove beseda, pove slika. Pred dvajsetimi leti se je brat Čapka boril za osvobodjenje svojega naroda; sedaj, po dvajsetih letih pa je še vedno s sokoljim očesom, s krepko roko pripravljen doprinesiti žrtev za očuvanje dragocene svobode.

Zdravo Vinko!

... Vi vsi bratje iz Jugoslavije si ne morete niti predstavljati, ne le kako ste nam bili dragi in blizu, ampak v glavnem, kakšno moralno oporo ste nam prinesli v teh težkih časih. Vi vsi divni junaki! Kako prisrčne so bile Vaše besede tolažbe. Morda ni nikdar zvenela krasneje Vaša beseda, pa naj je bila slovenska ali srbohrvatska, ko takrat, ko ste nam enodušno izjavili, da stojite z nami, da ste naši. Povabili smo Vas na vsesokolski zlet, ki je bil več kakor zlet in ni veljal samo Sokolstvu, ampak vsemu češkoslovaškemu narodu. Bil je to mogočni izraz slovanske sile in goreče ljubavi, nekaj, česar ne more opisati pesnik, niti naslikati slikar z najbolj živimi barvami. Bili ste nam dvakrat dobrodošli, ko ste nam izjavili, da se boste borili ob našem boku za našo svobodo, če nas napade sovražnik. Verujemo Vam, kajti boj za našo svobodo je Vaš boj, boj vsega Slovanstva.

Če bi bili edini, bi lahko premagali našega sovražnika. Mi smo pravi nesložni sinovi kneza Velikomoravske države — Svatopluka. Edina naša sreča je, da se sporazumemo, ko smo ogroženi od sovražnikov in da se nato skupno in složno bojujemo. To nas tolaži.

Nismo, hvala Bogu, mal narod. Prepričali smo o tem ves svet in našega sovražnika. Narod, ki je obdarjen z ljubeznijo do domovine in zna svoje razredne in politične spore pozabiti, če mu preti nevarnost, je močan. Tak narod ne bo premagan, ampak bo zmagal. Naši sovražniki in, žal, tudi nekateri naši plašljivi državljani pravijo, da nas je malo proti Germanom; toda mi vemo eno: Mi Čehoslovaki nismo sami, z nami so vsi Slovani, kot ena sama velika rodina. Ako se složimo, ni nikogar na svetu, ki bi nas premagal. Srbi imajo svoje Kosovo polje, mi imamo našo Belo goro. Zgodovina nas uči, da nas ni sovražnik nikdar porazil s svojo silo, ampak da smo k našemu porazu prispevali mi sami, ker smo bili needini. Češki narod je moral doživeti Belo goro, ki nam je obenem z Lipanami svarilo.

Naš narod je podal v letošnji pomladi dokaz, da smo razumeli oporoko našega nesmrtnega prezidenta Osvoboditelja: »Čuvajte svojo svobodo!« Ves narod je vstal kot en mož...

J. O.

70-letnica žalskega tabora (1868–1938)

Zgodovina sokolske misli na Slovenskem je tesno združena z zgodovino našega narodnega preporoda.

Naš narodni preporod se je v resnici izvršil v etapah. Prva etapa je bila kulturnega značaja. Zajela je del izobražencev in je polagoma prehajala na širše sloje naroda. Z gojitvijo slovenščine je gojila ljubezen do lastnega roda, pri čemer je redno poudarjala tudi naše slovansko poreklo.

Tako je bil narod do neke mere pripravljen, ko ga je zgodovinska nujnost poklicala na plan, da brani svoj obstoj in si zagotovi napredek. Narodni preporod je stopil v svojo drugo etapo, ki je bila političnega značaja. V politično življenje se je uvajalo — čeprav samo polagoma — načelo narodne suverenosti. Prvič se je to zgodilo l. 1848. Po sledeči desetletni reakciji so šestdeseta leta ta razvoj pospešila. Narodni voditelji so uvideli, da potrebujejo za uspešno borbo z močnim nacionalnim nasprotnikom zavednih narodnih množic. Vplival je nanje tudi češki zgled.

Tako se je rodila misel narodnih taborov, ki so zbirali tisoče in tisoče naših rojakov, vzbujali navdušenje, krepili nacionalno zavest in oblikovali naše narodne zahteve.

Ko so se začeli vršiti narodni tabori, je bila sokolska misel že zasajena v slovenska tla. Leta 1863. je bil v Ljubljani ustanovljen »Južni Sokol«. Vlada ga je sicer kmalu razpustila, ali sokolski duh se že ni dal več zatreti: slovenski rodoljubi so l. 1868. ustanovili novo društvo »Telovadno društvo Sokol v Ljubljani«.

Leta 1868. pa je bilo taborsko leto. Dne 9. avgusta se je vršil prvi tabor v Ljutomeru, ki se ga je udeležilo več ko 8000 ljudi. Med njimi je bila tudi skupina ljubljanskih Sokolov. Drugi pa je bil tabor v Žalcu.

Dne 25. avgusta je izšel v »Slovenskem Narodu« proglas, v katerem 58 rodoljubov iz Savinjske doline poziva rojake, naj se tabora udeleže. Odziv je bil ogromen.

6. septembra je bil taborski dan. Že dopoldne so jele prihajati v Žalec velike ljudske množice. Iz Celja se je ob 12. uri napotilo v Žalec 100 velikih voz s tremi zastavami, na čelu je jezdil banderij

12 konjenikov. Z vozovi je prispelo v narodni trg tudi 60 ljubljanskih »Sokolcev«, ki so jim žalske gospodične pripelle venec na zastavo. Vozovi so prihajali tudi od drugod; nabralo se jih je nad 400.

Ob 3. uri je bilo zbranih na Zuževem travniku okrog 15.000 ljudi. V imenu pripravljalnega odbora je Ivan Žuža otvoril zborovanje in pozdravil udeležence z besedami, ki jih je po Hermanovem zgledu žalski trg napisal »taboritom« v pozdrav: **»Bog kliče, Slavjani, predolgo tlačeni, stopajo čvrsto pred svet na svoje slavno mesto«**. Tako je Savinjska dolina prvič povzdignila svoj glas v imenu slovanske ideje.

Po Zuževem predlogu so zborovalci izbrali za predsednika dr. Josipa Vošnjaka, za zapisnikarja pa Tomšiča in Jurčiča.

Dr. Ploj, dr. Zarnik, dr. Razlag (poslanec Savinjske doline), Božidar Raič in dr. Vošnjak so govorili o slovenskih zahtevah in zbrani narod je potrdil od njih predlagane resolucije, obsegajoče pet točk:

- 1) izključni slovenski uradni jezik; 2) slovenščino v cerkvenem uradovanju in v bogoslovnicaх mesto nemščine; 3) potrebne kmetijske in gospodarske šole ter gospodarsko društvo; 4) slovenščino kot izključni jezik »ljudskih učilnic« in kot učni jezik srednjih šol; 5) združeno »Slovensko«.

Narodna misel je v Savinjski dolini hitro napredovala in je ustvarila zaveden rod, ki je bil pripravljen na boje in žrtve. Leta 1882. se je v prijaznem in cvetočem Mozirju rodil »Savinjski Sokol«, ki je imel člane po vsej Savinjski in Paški dolini.

L. 1890. se je ustanovil »Celjski Sokol«, ki je po svojem delu in svojih uspehih kmalu zavzel eno izmed prvih mest med našimi sokolskimi društvi.

Zalčani so pripadali »Celjskemu Sokolu«. L. 1903. so pod njegovim okriljem ustanovili poseben odsek, ki je imel telovadbo v hmeljski sušilnici. L. 1904. so se Zalčani v lepem številu udeležili tekm na II. vsesokolskem zletu v Ljubljani in Vilko Kuček je v višjem oddelku zasedel II. mesto (prvo si je priporil Celjan Smertnik). L. 1906 se je žalski odsek pretvoril v samostojno društvo, ki je še istega leta ustanovilo odsek v Braslovčah. Letos pa grade vrli Zalčani svoj Sokolski dom.

IZPOLNITEV OBVEZE SPP:

Vojnik ima nov Sokolski dom

(Otvoritev 8. septembra 1938)

Veliko pomanjkanje primernih prostorov, kjer naj bi l. 1920. ustanovljeno Sokolsko društvo Vojnik nemoteno in neodvisno delovalo na narodnem, telesnovzgojnem in kulturno prosvetnem polju,

je napotilo razne uprave, da so se začele baviti z mislijo, postaviti si lastno streho, trdnjavo, ki naj bi kljubovala vsem viharjem in neprilikam, ki jih je in ki jih doživlja Sokolstvo. Društvo, katerega članstvo je rastle iz leta v leto, ni moglo biti več zadovoljno s šolskimi prostori in malo šolsko telovadnico in vsa dobra volja takratnega šolskega upravitelja br. Pera Jankoviča, tajnika društva, ni mogla več zadostiti težnjam in poletu društva. Zato je bil že leta

1920. osnovan prvi gradbeni odbor pod predsedstvom br. Janka Jerale, sedanjega banovinskega inspektorja v Ljubljani z nalogo, da zbere sredstva in postavi Sokolstvu primerne prostore. Kljub raznim zaprekam in nesrečam se je temu odboru posrečilo preskrbeti krasno stavbno parcelo za malenkostno vsoto in ustanoviti prvi gradbeni fond. Do zidave društvenega doma pa ni prišlo, ker društvo še ni imelo zbranih potrebnih sredstev in ne potrebnega poguma. Dnevni dogodki in velika zamisel Petrove petletke pa je dvignila zavest v društvu in članstvo je pričelo z mrzličnimi pripravami za zidavo Sokolskega doma. Po načrtu takratnega blagajnika in sedanjega staroste br. Ivana Gorečana je članstvo podpisalo obveznice za več tisočev in obenem pričelo z živahno nabiralno akcijo v denarju in materialu, ki se je pa le deloma posrečila. Zato je moralo društvo iskati malenkostno brezobrestno posojilo. V mesecu avgustu prošlega leta je na stavbišču zapela prva lopata v soseščini šolskega splotja, v katerem smo toliko let uživali gostoljubje. Dvignila se je ponosna stavba, Sokolski dom, ki ga bomo v mesecu septembru svečano otvorili. Uresničile so se želje vojniških Sokolov in izpolnjena je obljuba, katero je položil vojniški Sokol v naročje ideji Petrove petletke. Sokolski dom bo nosil ponosno ime našega najvišjega pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II.

K velikemu prazniku vrlih vojniških Sokolov bodo gotovo pohiteli vsi zavedni pripadniki sosednih edinic, da izrečejo tople čestitke k pomembni pridobitvi Sokolstva naše župe.

Načelnik br. Vilko Purg

Prežet z nepozabnimi vtisi z vesokolskega zleta v zlati Pragi, si se poln navdušenja vračal domov k svojim dragim. Med vožnjo si nam razodel svoje načrte, ki si jih nameraval odslej plodonosno izvajati pri sokolskem delu.

V Celju nismo vedeli, da Ti zadnjič stiskamo roko za — večno slovo.

Ko si z avtobusom končal zadnji del svoje poti do svojega ljubljenege kraja — Vitanja, si pričel navdušeno pripovedovati o svojem doživetju v Pragi in opisoval posamezne nepozabne prizore ob času vesokolskega zleta. Posebno si poudarjal, da smo premlačni. Sredi svojega navdušenega pripovedo-

vanja si omahnil smrti v naročje, zadet od zločinske roke, ki je namah pretrgala Tvoje dragoceno mlado življenje.

Na vsesokolskem zletu v Pragi si s svojim nastopom zadnjič doprinesel k velikemu uspehu naših Sokolov. Zaman si prizadevamo, da bi mogli verjeti to kruto resnico in naše oči Te še vedno iščejo, a Te ne najdejo. Zamrl je Tvoj glas.

Skrušeni od žalosti stojimo ob preranem svežem grobu in vprašujemo usodo, zakaj se je moralo to zgoditi.

Bil si mlad načelnik, ki si razvijal svoje sile za sokolski napredek v Vitanju. S časom bi se Tvoji uspehi vidno kazali v celjski sokolski župi. Sredi dela si nas moral zapustiti. Bratska Ti hvala za izvršeno delo! Cvetke, ki so okrasile Tvoj grob, naj Ti bodo zveste tovarišice. Tvoj duh pa bo živel med nami, saj si bil naš in ostaneš naš!

Dragi brat Vilko, v težki boli Ti kličemo naš poslednji: Zdravo!

TEHNIČNI DEL _____

Miloš Prelog

Vadbene ure za deco obojega spola

57. u r a

O s n o v a:

Delajte nekaj minut, kar vam je drago!

Rajalni nastop.

Vzmiki in toči na dočelnem drogu.

Odpori, potiski, prevlaki.

Pripravljalne vaje za skok v višino s palico.

Igra: »Tu se škarje brusijo«.

Delajte nekaj minut, kar vam je drago!

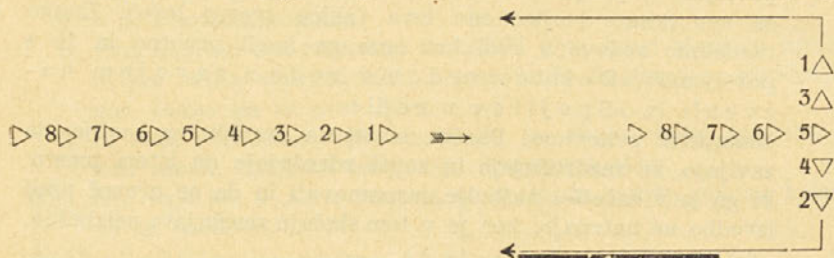
V telovadnici razpostavimo orodje in s poveljem »Trčočim korakom napred in čez orodje!« poženemo deco, da beži in se plazi čez orodje; temu sledi »Voljno!«. Gotovo preide s tem deca v razbrzdano, kričavo razpoloženje: teka, se plazi po orodju, preriva, pleza in se dobro počuti, kot so že pokazale prejšnje slične ure. Po svojem preudarku preide vadiatelj k naslednjemu.

Rajalni nastop.

»Mirno!« »U red zbor!« Korakanje po telovadnici! Na povelje »Sredinska smer!« zavije člen po sredini telovadnice, in ko red prikoraka že v bližino sprednje stene, sledi povelje »Delitev reda pravokotno nazven, prvi v levo, drugi v desno!« (skica). Postopoma se obrnejo

vsi lihi na označenem mestu pred steno v levo, vsi sodi v desno in korakajo navpično k stranskima stenama in naprej

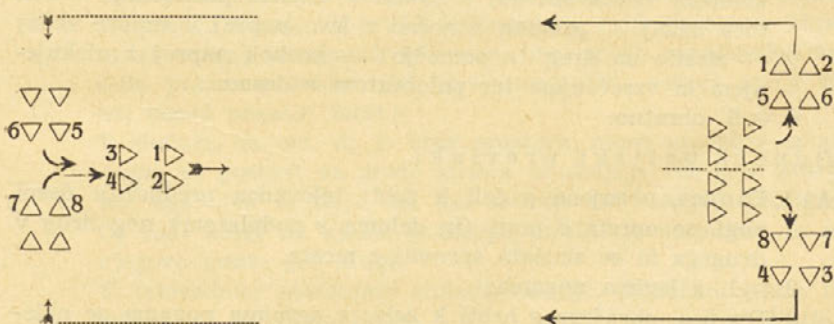

k obodu telovadnice. Pravočasno sledi povelje »Spojitev v redove!« Nekako v sredini ob zadnji steni, vsi na istem mestu, se spojijo v dvojice in te korakajo naravnost proti srednji steni (skica, levo spodaj). Sledi povelje »Delitev

redov pravokotno nazven, prva dvojica v levo, druga v desno« in postopoma korakajo vse lihe dvojice v levo, sode dvojice v desno (skica, desno zgoraj). Na povelje »Spojitev v dvojne redove!«, se zopet nekako v sredini, približno na istem prostoru, spojijo dvojice v četvorice ali četverostope. S tem smo dobili formacijo dvojnih redov, ki je najobičajnejša za razne nastope.

Obratni postopek bomo začeli izvajati s poveljem »Delitev dvojnih redov v redove z zavojem nazven«, na kar se dvojni redovi pred sprednjo steno in na določenem prostoru dele po sredi in zavijejo levi redovi v levo, desni v desno (skica spodaj desno).

Ko prikorakajo redovi pred sredino zadnje stene, stvorijo s poveljem »Spojitev v redove« redove s tem, da vkoraka za eno desno dvojico ena leva (skica zgoraj levo). Enako razdelimo redove v red, kot smo ga imeli prvotno in to s poveljema: »Delitev redov v rede z zavojem nazven!« in »Spojitev v red!«

Nekajkrat ponovimo! Pazimo zlasti na pravokotne zavoje, da zavijajo, se združujejo in zopet združujejo na istem mestu, ki ga je v začetku najbolje zaznamovati in da se preveč pred izvedbo ne natrpajo, ker je v tem slučaju zmešnjava neizbežna.

Vzmiki in toči na dočelnem drogu.

- A) 1. Natekoma vzmik spredaj — ulekniti — seskok nazaj. (Natek 4—5 korakov, nadprijem, odriv poljubno.)
 2. Iz visa stojno za drogom, nadprijem: naskokoma vzmik spredaj — ulekniti — seskok nazaj z uleknjenjem.
 3. Vis stojno, nadprijem; vzmik spredaj — ulekniti — obrat v levo desnoročno v vzporo zadaj — seskok naprej.
 4. = 3. v drugo stran.
 5. Vzmik spredaj z dvoprijemom, leva v nadprijem — ulekniti — obrat v levo desnoročno v vzporo zadaj — seskok naprej z uleknjenjem in odročenjem gor.
 6. = 5. obratno.
- B) 1. Ponovi vzmik spredaj — poljuben vstop na drog in seskok uleknjeno naprej — odročiti gor.
 2. Ponovi vzmik zadaj — obrat v vzporo spredaj — poljuben vstop na drog in seskok nazaj.
 3. Natekoma zavesa v desnem podkolenu znotraj — predkoleb — zakoleb — s predkolebom vzmik spredaj v zavesi v desnem podkolenu — toč v zavesi v desnem podkolenu nazaj — premah odnožno z desno nazaj — poljuben vstop na drog in seskok uleknjeno nazaj, odročiti gor.
 4. = 3. obratno.
 5. Naskokoma zavesa v desnem podkolenu znotraj — s predkolebom vzmik spredaj v zavesi v desnem podkolenu — dva toča nazaj — premah odnožno z levo naprej v vzporo zadaj — zlezite na drog (s pomočjo) — seskok naprej z uleknjenjem in vzročenjem ter polobratom v desno.
 6. = 5. obratno.

Odpori, potiski, prevlaki.

- A) 1. Dvojica, obrnjena s čeli k sebi: telovadca prednožita desni nogi, se opreta s prsti (in deloma s podplatom) nog drug v drugega in se skušata spraviti z mesta.
 2. = 1. z levima nogama.
 3. Dvojica, obrnjena s hrbti k sebi: z desnima nogama se okle-

neta s prsti (v narteh) in skušata z vlečenjem in s poskoki naprej potegniti drug drugega za sabo.

4. = 3. z levima nogama.

5. Prvi napravi sed raznožno in odroči gor, drugi stopi za njega in mu skuša spraviti lehti v priročenje in nazaj v odročenje gor, čemur pa se prvi upira.

6. Iz seda raznožno, roke na tilnik, ga skuša drugi spraviti v ležo vznak, tretji pa tišči noge drugega k tlom.

B) Iste vaje kot v A) s tem, da se otežkoča z držo rok na krizu ali za tilnikom.

Pripravljalne vaje za skok v višino s palico.

A) Ponavljaj seskoke z zvišanega mesta! (Glej 48. uro!)

B) 1. Tek s palico! Stran poljubna, ker vsak sam občuti, katera je njegova prava stran. Najpogosteje se drži palica ob desni strani, s konico usmerjeno poševno navzgor, leva jo drži z nadprijemom za kolkom; palico je pritezati k boku. Teče se naravnost naprej brez sukanja trupa, tudi palica ne sme spremeniti smeri zaradi teka naprej. (Navadna napaka je v sukanju telesa v desno k palici in se teče bolj v stran ali pa se priteza palica v levo.) Te vaje tekanja so važne že za deco in jih je vaditi, dokler ne izginejo največje trdote.

2. Odrivi poljubno in skoki brez vrvice! Kjer ni predpisanih priprav, se skoplje jamica, kamor se zapikava palica in skače brez oddivanja in spuščanja palice. Naj se veliko skače, ne oziraje se na načine in tehniko! Važna je le spretnost in gibanje!

3. Skok brez vrvice. Spuščanje in oddivanje palice po oddivu. Palico prime po oddivu tovariš.

Igra: »Tu se škarje brusijo«.

Najlepše se ta igra obnese na prostoru, kjer je drevje. K vsakemu drevesu, ki je za igro določeno, se postavi po en igralec, eden pa ostane prost. Z besedami »Tu se škarje brusijo«, menjajo igralci prostore; oni pa, ki nima mesta, skuša ujeti prazen prostor ob drevesu. Da je igra živahnejša, se naj vrši izmenjavanje ali brušenje škarij na večih prostorih hkratu, in se naj brezdomca izbegava, obenem pa medsebojno zaseda prazne prostore (ko dva menjavata, vskoči tretji na eni izmed praznih mest).

V slučaju, da oni, ki je brez prostora, mora predolgo ostati zunaj, se postavi na sredo igrišča in zavpije »Brus'te škarje vsi, ena, dva in tri!«, na kar morajo vsi menjati prostore. Če tudi sedaj ne ujame praznega mesta, je sramotno in na njegovo mesto gre drugi.

V telovadnici postavimo stopala, orodje, določimo mesta ob stenah ali načrtamo kroge.

(Dalje.)

Pesem sokolskih legij

- XVII. 1 Ka- Zaročiti ven, dl. spred in sp.
 2 kor izpad z d. naprej — predklon zmerno — l. predročno ven skrčiti not, prsti roke pri d. rami, d. predročiti ven, h. gor in sp.
- XVIII. 1 lev z l. suniti naprej gor, d. predročno gor upogniti not, h. gor in sp.
 2 vzravnavava v stojo prednožno z d. — l. predročno $\frac{3}{4}$ gor ven upogniti not — d. suniti naprej $\frac{3}{4}$ gor ven, h. gor in sp.
- XIX. 1 vboj- stoja skrižno z d. spredaj — z l. suniti gor, dl. spred, d. predročno gor upogniti spred, dl. naprej in sp.
 2 ni $1\frac{3}{4}$ obrata v l. v stojo zanožno z d. ven — vzročiti (z d. po obratu suniti gor), dl. spred in sp.
- XX. 1 gnev skrčiti zaročno, h. ven, pesti in sp.
 2 izpad v d. — suniti v stran, h. zad.
- XXI. 1 na S trupom in nogami drža — predročno upogniti not, d. na l., s pestmi se dotikaš ramen in sp.
 2 so- s trupom in nogami drža — prožiti naprej in sp. odročiti, h. zad in sp.
- XXII. 1 vra- z odzivom d. vzravnavava v stojo spetno — z lokom dol predročiti not d. nad l. v zapestju prekrizane lehti, h. gor in sp.
 2 ga z zibom počepno vzkok, zanožiti d. — z lokom dol odročiti gor, h. zad in sp.
- XXIII. 1 pla- doskok v počep zanožno z d. — predklon zmerno, trup in d. noga v ravni črti — predročiti dol ven, krepko, dl. dol.
 2 ne- Drža.
- XXIV. 1 mo Vzklon — vzravnavava s $\frac{1}{4}$ obratom v l. na prstih leve noge v stojo spetno — z l. priročiti, d. odročiti gor, dl. spred, pesti odpreti.
 2 Z d. priročiti in sp.

Srednja trojica:

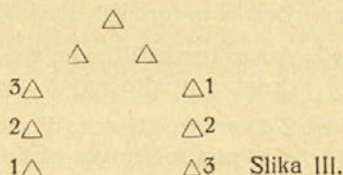
- XXV. 1 Fü- d. predročiti gor, dl. not in sp., pogled za roko.
 2 gner d. predročiti gor ven, vzklopiti, dl. spred, pogled za roko in sp.
- XXVI. 1 naš d. s predročenjem ven priročiti, roko izravnati.
 2 Drža.

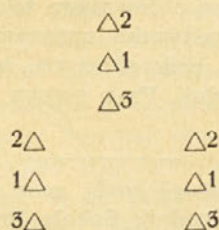
XXVII.	1 o-	}	Enako taktu XXV. in XXVI 1., 2., toda z l. roko.
	2 če		
XXVIII.	1 naš		
	2		

Leva in desna trojica:

XXV.	1, 2 Fügne	} Zavoj trojice hrbtnoma v vrsto z 8 koraki in sicer 3. leve trojice in 1. d. trojice koraka in zavija na mestu; leva in d. trojica si stojita nasproti, koraka se z visoko dvignjenimi stegni (vodoravno). (Glej sliko III.)
XXVI.	1, 2 naš	
XXVII.	1, 2 oče	
XXVIII.	1, 2 naš	

XXIX.	1 za	}	Leva in desna trojica izvaja kakor v taktu XXV. 1., 2., XXVI. 1., 2., XXVII. 1., 2., XXVIII. 1., 2. Srednja trojica z rokami in še koraka na mestu.
	2 Te-		
XXX.	1 boj	}	
	2 vsi		
XXXI.	1 sto-	}	
	2 pa-		
XXXII.	1 mo	}	
	2		
XXXIII.	1, 2 Fügner	}	
XXXIV.	1, 2 naš		
XXXV.	1, 2 oče	}	
XXXVI.	1, 2 naš		
XXXVII.	1, 2 za Te-		
XXXVIII.	1 boj		
	2 vsi	}	
XXXIX.	1, 2 stopa-		
XXXX.	1, 2 mo	}	

Slika IV.

Srednja trojica:

- XXIX. 1 za $\frac{1}{1}$ obrat v l. na prstih d. in izstopna stoja z l. (1. in 3. telov. na mestu zaradi uravnanja) s predročanjem ven odročiti gor, dl. spred (po obratu).
- 2 Te-
- XXX. 1, 2 boj } 7 korakov naprej, z lehtmi drža.
- XXXI. 1, 2 vsi sto-
- XXXII. 1, 2 samo }
- XXXIII. 1 Fü- $\frac{1}{1}$ obrat v l. na prstih d. v stojo spetno s prisunom l. — priročiti pred obratom.
2 gner Desno predročiti gor, dl. not in sp.
- XXXIV. 1 naš desno predročiti gor ven, vzklopiti, dl. spred in sp.
2 desno s predročanjem ven priročiti, roko izravnati.
- XXXV. 1 o- Z l. predročiti gor, dl. not in sp.
2 če z l. predročiti gor ven, vzklopiti, dl. spred in sp.
- XXXVI. 1 naš z l. s predročanjem ven priročiti, roko izravnati.
2 Drža.
- XXXVII. 1, 2 za Te-
- XXXVIII. 1, 2 boj vsi } 8 korakov naprej in sicer 2. telovadec naprej, t. j.
- XXXIX. 1, 2 stopa- } srednji, priključi 1. in nato 3. telovadec.
- XXXX. 1, 2 mo }

O B J A V E _____

ŽUPNE VESTI

Te dni so bile razposlane okrožnice z navodili za proslavo rojstnega dne našega starešine Nj. Vel. kralja Petra II. Prosimo vse bratske edinice, da okrožnice proučijo in obravnavajo, da bo naša letošnja proslava odgovarjala našim čustvom, ki jih gojimo Sokoli do kralja in domovine.

Vse edinice naše župe naj skličejo po sklepu letošnje župne skupščine svoje društvene občne zборе tekom septembra in oktobra. Tako bo omogočeno društvenim upravam, tehničnemu vodstvu in prosvetnim odborom, da bodo skozi vso sezono delali po programu, ki si ga bodo sami začrtali. Prav gotovo bo to le v korist našemu sokolskemu delu.

Češka naraščajnika — gosta naše župe. Češka naraščajnika brata Vlašank Jiří, pripadnik Sokola Praha - Hradčany in Smaha Miroslav, pripadnik Sokola Praha - Vršovice, ki sta bila gojenca

župne gozdne šole v Mozirju, sta po zaključku iste potovala v družbi dveh naših naraščajnikov po Sloveniji. Obiskala sta Rogaško Slatino, Ljubljano, Bled, Trbovlje in Sv. Planino, nakar sta se preko Maribora vrnila v domovino polna najlepših vtisov in spominov.

IZ ŽUPNEGA TO

Župne in medžupne plavalne tekme, ki jih je priredila župa 20. in 21. avgusta v Rogaški Slatini, so prav lepo uspele in je bila tudi udeležba predvsem iz župnih edinic zadovoljiva. Od vabljenih žup sta poslali župi Zagreb in Maribor po 10 članov odnosno naraščajnikov, ostale slovenske župe pa so se predhodno opravičile. Tekme so potekle v najlepšem redu in so pokazale visok nivo plavanja v sokolstvu. Mirno lahko gledamo v bodočnost, ker nam je številčno najboljšo zastopani naraščaj porok, da bomo dosegali še lepše uspehe. Tekmovanje se je vršilo v plavanju, skokih v vodo in igri z žogo v vodi. Na predvečer, v soboto so bile propagandne tekme ob umetni razsvetljavi, naslednji dan pa se je ob 9. pričelo tekmovanje za prvenstvo župe in medžupno. Prvenstvo naše župe si je ponovno priborilo društvo Celje-matica z 32 točkami pred Trbovljami s 24, Žalcem 15, Celjem I 8, Rimskimi toplicami 5, Štorami 5 in Zagorjem 3 točkami. V medžupnem tekmovanju članstva je celjska župa dosegla prvo mesto s 40 točkami pred Zagrebom, ki je dosegel 21 točk. V tekmah naraščaja je tudi Celje doseglo prvo mesto pred marihorsko župo s 24 točkami napram 12. V splošnem medžupnem tekmovanju si je torej celjska župa ponovno osvojila prvo mesto s 64 točkami, druga je župa Zagreb z 21 in tretja župa Maribor z 12 točkami. — V prihodnji številki Župnega vestnika bomo objavili podrobne rezultate tekmovanja.

Župni tečaj članic za proste panoge in narodna kola bo v Celju v dobi od 12. do vštetega 17. septembra. Prijave je treba poslati župi obenem s hranarino po 90 din za osebo.

Dne 17. julija so bile splošne tekme članstva, naraščaja in dece Trboveljskega sokolskega okrožja v Zagorju ob Savi z udeležbo 15 članov, 10 članic, 18 moškega naraščaja, 22 žen. naraščaja, 27 m. dece in 29 ž. dece. Udeležila so se jih društva Dol, Hrastnik, Loke, Trbovlje in Zagorje. Uspeh: I. mesto pri članih je dosegla vrsta Trbovlje, pri članicah Zagorje, pri m. naraščaju Hrastnik, pri ž. naraščaju Hrastnik, pri m. deci Trbovlje I in pri ž. deci Zagorje I.

Sevniško sokolsko okrožje je imelo svoje splošne okrožne tekme članstva in naraščaja v Radečah dne 7. avgusta. Udeležila so se jih društva Radeče, Rajhenburg, Sevnica, Senovo in Krško skupno z 19 člani, 8 članicami, 14. m. naraščaja in 12 ž. naraščaja. Pri članih je zasedla prvo mesto vrsta iz Rajhenburga, pri članicah Sevnica, pri m. naraščaju Radeče in pri ž. naraščaju Sevnica.

Sestra savezna prednjačica, ki obiše našo župo, je na razpolago bratskim edinicam in okrožnim načelnštvom za pomoč pri telesnovzgojnem delu ženskih oddelkov v dobi od 1. do 10. septembra in od 19. do 22. septembra. Bratske edinice odn. okrožna načelnštva naj takoj sporoče župi, katere dneve jo žele in kakšen delokrog so ji namenile.

Župna gozdna šola za naraščaj, ki je bila letos v Mozirju od 18. julija do 8. avgusta je dobro uspela. Poročilo o tej župni prireditvi objavimo v prihodnji številki Župnega vestnika. O gozdni šoli so izčrpno poročali »Sokolska volja«, celjska »Nova Doba« in »Jutro«

IZ ŽUPNEGA PROSVETNEGA ODBORA

Za nami so velike manifestacije naše sile, naše misli. Za nami je II. obrambni zbor združen z župnim zletom in deseti vsesokolski zlet v Pragi. Za nami so tudi — počitnice. Pred nami pa je delo, vztrajno, resno delo na vseh toriščih sokolskega udejstvovanja. Bratje, sestre! Delavci na sokolski njivi: pozdravljeni! Z novimi močmi bomo šli na delo, da bomo s skupnimi napori gradili našo sokolsko duhovno in materialno zgradbo. Z vzletom sokola, z levjo silo! Kdor je ovca, ne more biti z nami. V teh časih ne! Pojdimo na delo z ljubeznijo! Čimvečja je naša ljubezen, tem večjih žrtev bo zmožna. Bratje prosvetarji! V teh dneh prejmete obširno okrožnico. Pojdite brez oklevanja na posel! Na zamujajmo dragocenega časa!

Župni upravni tečaj. Letos izvedemo v naši župi občne zборе v septembru in oktobru. Gotovo si bratje in sestre že izbirajo činitelje za bodoče uprave. Zelo važno mesto za redno poslovanje društva je mesto tajnika. Tega posebno skrbno izbirajte! Upravno poslovanje v naših društvih še daleč ni vzorno. Da izboljšamo naše delo tudi v tem, priredi ŽPO **župni upravni tečaj**. Upravne težkoče, ki nastajajo v društvih samih in v občevanju društev z župno upravo, so nam priča, da je tak tečaj nujno potreben. Tečaj bo 18. septembra v Celju. Trajal bo ves dan. Prijave pošljite do 10. septembra. Društva prejmejo tudi tozadeven razpis.

Dramski tečaj, ki ga je nameraval prirediti ŽPO prvotno v začetku septembra, je preložen na kasnejšo dobo, ko bo zamogel ŽPO zagotoviti tudi gmotno stran te prireditve.

Vse brate in sestre sotrudnike(ce) prosimo, da pišejo svoje prispevke za Župni vestnik le na eno stran in le s črnilom ali pisalnim strojem.

Uredništvo »Župnega vestnika«.

Nikaka, pa niti najsjajnejša preteklost, temveč samo zdrava in delovna sedanost jamči narodom bodočnost. — (Tyrš, »Naša naloga, smer in cilj«.)